



WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI  
WFB.III.431.12.2019

Bydgoszcz, 30 sierpnia 2019 r.

**Pan  
Robert Luchowski  
Burmistrz Żnina  
Urząd Miejski w Żninie  
ul. 700-lecia 39  
88-400 Żnin**

## WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.) w Gminie miejsko-wiejskiej Żnin, z siedzibą ul. 700-lecia 39, 88-400 Żnin (zwanej dalej: Gminą) w dniach od 8 do 31 lipca 2019 r., przeprowadzona została kontrola prawidłowości przez LL – starszego inspektora, BS – inspektora wojewódzkiego oraz PR – inspektora wojewódzkiego, na podstawie upoważnień odpowiednio o numerach 405/2019, 406/2019 i 407/2019 w zakresie:

- 1) Przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji udzielonych z budżetu Wojewody oraz prawidłowość pobierania i rozliczania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie:
  - a) sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej,
  - b) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody:
    - kontrola wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem,
    - ustalenie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
  - c) pobierania i rozliczania dochodów budżetowych:
    - kontrola pobrania i przekazania dochodów budżetowych,
    - kontrola terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa,
    - kontrola windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa,
    - kontrola sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
- 2) Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność jednostki ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).

Oceny dokonano na podstawie poniższych ustaleń:

1. *W zakresie sporządzenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej.*

Gmina prawidłowo sporządziła plan finansowy na 2018 r. w zakresie wydatków z dotacji oraz dochodów pobieranych na rzecz budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, zgodnie z zapisem art. 237 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. *W zakresie wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Wojewody.*

2.1. *W zakresie wykorzystania dotacji pod względem zgodności z przeznaczeniem.*

Gmina wykorzystwała w 2018 r. dotacje celowe otrzymane z budżetu Wojewody na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 28.023.810,08 zł, tj. 98,91 % z ogólnej kwoty dotacji otrzymanych.

Zadania finansowane ze środków z dotacji celowych ujętych w rozdziałach: 01095 i 75011 realizowane były przez Urząd Miejski w Żninie (zwany dalej: Urzędem), w rozdziale 80153 przez Samorządowe Centrum Usług Wspólnych w Żninie (zwane dalej SCUW), natomiast w rozdziałach: 85213, 85215, 85219, 85228, 85278, 85501, 85502, 85503 i 85504 przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żninie (zwany dalej: MOPS).

Skontrolowano, na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, wydatki z dotacji celowych poniesione w IV kwartale 2018 r. na łączną kwotę 6.607.558,86 zł, tj. 23,6 % z ogólnej kwoty dotacji wydatkowanych w okresie objętym kontrolą w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 1.401.685,26 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz.U. z 2015 r., poz. 1340 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 1.401.685,26 zł, z tego: producentom rolnym z tytułu zwrotu części podatku akcyzowego wypłacono 1.374.201,24 zł, natomiast na pokrycie kosztów ustalania i wypłacania ww. zwrotu wydatkowano 27.484,02 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconej przez Gminę.

Skontrolowano wydatki z dotacji w łącznej wysokości 375.478,53 zł przeznaczone na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty związane z ustalaniem i wypłatą zwrotu podatku, o których mowa w art. 8 ust. 5 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej producentów rolnych, którym dokonano zwrotu tego podatku.

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 289.613,01 zł na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez samorząd gminny, które określono m.in. w ustawach: z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1464 z późn. zm.), z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2018 r., poz. 1382 z późn. zm.) oraz z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2224 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 289.613,00 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 91.179,00 zł, które przeznaczono głównie na finansowanie zadań związanych z ewidencją ludności, wydawaniem dowodów osobistych oraz funkcjonowaniem urzędu stanu cywilnego.

- dział 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80153 – Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 234.001,51 zł na realizację zadań określonych w postanowieniach art. 55 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2203 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 232.991,20 zł, w tym na wyposażenie w podręczniki do zajęć z zakresu edukacji, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe wydatkowano przez samorządowe placówki oświatowe kwotę 193.728,08 zł oraz przez niepubliczne Szkoły Podstawowe w Bożejewicach, Brzyskorzystwi i Gorzycach w formie dotacji na ww. zadanie wydatkowano kwotę 36.950,75 zł. Na koszty obsługi powyższego zadania SCUW wydatkowało 2.312,37 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1 % przekazanej kwoty dotacji celowej.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 33.773,80 zł przeznaczone na pokrycie kosztów związanych ze sfinansowaniem zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz na koszty obsługi, o których mowa w art. 55 ust. 9 ww. ustawy.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 84.664,00 zł przeznaczona na składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego opłacane z budżetu państwa za osoby wymienione w art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1510 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 84.662,99 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 20.206,26 zł przeznaczone na opłacenie składek zdrowotnych do ZUS.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 8.183,46 zł przeznaczona na realizację zadań związanych z wypłatą dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c–5g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r., poz. 755 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 7.270,07 zł, w tym: na wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego wydatkowano kwotę 7.127,52 zł, natomiast na pokrycie kosztów wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego wydatkowano 142,55 zł, tj. kwotę równą 2 % łącznej kwoty dotacji wypłaconych w Gminie.

Kontrolą objęto wydatki z ww. dotacji na kwotę 2.015,50 zł przeznaczone na wypłatę dodatków energetycznych oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 5f ust. 3 ww. ustawy. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, którym dokonano wypłaty tego dodatku.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 4.416,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 4.415,25 zł, w tym na wypłacenie wynagrodzenia za sprawowanie opieki wydatkowano kwotę 4.350,00 zł, natomiast na koszty obsługi ww. zadania wydatkowano 65,25 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % otrzymanej dotacji celowej na wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 1.065,75 zł przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z wypłatą wynagrodzeń za sprawowanie opieki oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 18 ust. 3 ww. ustawy.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 92.189,00 zł na realizację zadań określonych w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 89.800,68 zł.

Kontrolą objęte zostały wydatki z dotacji w wysokości 31.598,77 zł przeznaczone na organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W toku kontroli stwierdzono, że MOPS dokonał w dniu 20 grudnia 2018 r. zapłaty ze środków z dotacji celowej w łącznej wysokości 6.545,35 zł za wszystkie godziny specjalistycznych usług opiekuńczych przewidzianych do realizacji przez zleceniobiorców w miesiącu grudniu 2018 r. Zapłacona przed terminem zrealizowania ww. usług kwota na poczet przyszłego wynagrodzenia za zleczone usługi w okresie od 21 do 31 grudnia 2018 r. wyniosła 2.337,40 zł.

Powyższa sytuacja była niezgodna z zapisami określonymi w § 2 pkt 2 i 3 umów zawartych przez zleceniobiorców z MOPS, które stanowią, iż zapłata za wykonanie zleconych usług nastąpi na podstawie przedłożonych kart czasu pracy po wykonaniu zlecenia, w terminie do 5-go dnia miesiąca następnego.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85278 – Usuwanie skutków klęsk żywiołowych.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 19.248,00 zł na wypłatę zasiłku celowego, na podstawie art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 19.247,30 zł.

W okresie poddanym szczegółowej kontroli Gmina nie dokonała wydatków z ww. tytułu.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85501 – Świadczenie wychowawcze.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 15.782.920,00 zł na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2018 r., poz. 2134 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 15.512.639,35 zł, w tym na wypłatę świadczeń wychowawczych 15.283.388,52 zł oraz na koszty ich obsługi – 229.250,83 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 1,5 % kwoty otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 3.738.740,08 zł przeznaczone na wypłatę świadczeń wychowawczych w kwocie 3.683.487,76 zł oraz koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 4 ww. ustawy w kwocie 55.252,32 zł. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenie wychowawcze.

Stwierdzono, że wydatki poniesione w okresie objętym kontrolą w § 3020 w wysokości 1.732,35 zł na zakup herbaty oraz wypłacenie ekwiwalentu za pranie odzieży dla pracowników MOPS realizujących zadania z zakresu administracji rządowej, stanowiły dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem.

Świadczenie rzeczowe przysługujące pracownikom powinny wynikać z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów – Dz.U. Nr 60, poz. 279, wydane na podstawie art. 232 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy – Dz.U. z 2018 r., poz. 108 z późn. zm.). Ww. przepisy nie określają obowiązku pracodawcy zapewnienia pracownikowi biurowemu herbaty do wyłącznego użytku oraz ekwiwalentu za pranie odzieży.

Zgodnie z art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1458 z późn. zm.), wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy, nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 9 pkt 1 tej ustawy.

Zgodnie z art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwrotowi do budżetu państwa podlega ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 9.507.908,00 zł na realizację zadań określonych w ustawach: z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.), z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 2220 z późn. zm.), z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2018 r., poz. 554 z późn. zm.) oraz z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2017 r., poz. 2092 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w kwocie 9.475.382,18 zł, w tym na wypłatę świadczeń i składek społecznych od tych świadczeń w łącznej kwocie 9.224.009,79 zł oraz koszty ich obsługi ogółem 251.372,39 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 3 % łącznej kwoty otrzymanej dotacji odpowiednio na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 2.284.711,52 zł, w tym przeznaczone głównie na wypłatę zasiłków rodzinnych i dodatków do tych zasiłków, świadczeń opiekuńczych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń rodzicielskich i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego od wypłaconych świadczeń, a także na koszty obsługi ww. zadań, o których mowa w art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Szczegółową kontrolą objęto dokumentację wybranej próby ilościowej osób, którym wypłacono świadczenia z pomocy społecznej.

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowe zaksięgowanie do rozdziału 85502 wydatków z dotacji celowej z tytułu opłaty za usługę wdrażania systemu w zakresie świadczeń wychowawczych w wysokości 800,00 zł. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.) ww. wydatki powinny zostać ujęte w rozdziale 85501 – Świadczenie wychowawcze. Kwota ww. wydatków mieściła się jednak w limicie kosztów obsługi przeznaczonych na realizację zadań w rozdziale 85501.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 925,62 zł na realizację zadań wyszczególnionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2017 r., poz. 1832 z późn. zm.) została wydatkowana przez Gminę w wysokości 892,80 zł.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 294,07 zł przeznaczone na realizację zadań określonych w ww. ustawie.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85504 – Wspieranie rodziny.

Otrzymana dotacja celowa w wysokości 905.510,00 zł na wykonanie zadania określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz.U. z 2018 r., poz. 1061 z późn. zm.) została wykorzystana przez Gminę w wysokości 905.210,00 zł, w tym na wypłacenie świadczeń – 875.700,00 zł oraz na koszty obsługi ww. programu – 29.510,00 zł, tj. kwotę nieprzekraczającą 10,00 zł za jedno dziecko lub osobę uczącą się za którą ustalone jest prawo do świadczenia.

Skontrolowano wydatki z dotacji w wysokości 28.495,58 zł, przeznaczone na wypłatę ww. świadczeń oraz na koszty obsługi ww. programu.

Stwierdzono, iż wydatki poniesione przez MOPS na wynagrodzenia osób wykonujących zadania związane z realizacją programu „Dobry start” nie stanowiły 80 % dotacji otrzymanej na koszty realizacji tego programu, tj. były o 480,00 zł niższe od kwoty należnej, co stanowiło naruszenie przepisów § 33 ust. 5 ww. rozporządzenia.

Skontrolowane dotacje w rozdziałach: 01095, 75011, 80153, 85213, 85215, 85219, 85228, 85501, 85502, 85503 i 85504 zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, z wyjątkiem dotacji w rozdziale 85501 w wysokości 1.732,35 zł.

*2.2. W zakresie stopnia wykorzystania dotacji w odniesieniu do realizowanych zadań sfinansowanych dotacjami udzielonymi z budżetu Wojewody.*

Na podstawie skontrolowanej dokumentacji księgowej, tj. ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych stwierdzono, że w badanym okresie z otrzymanej przez Gminę dotacji w kwocie 28.331.263,86 zł wydatkowano kwotę 28.023.810,08 zł.

Stopień wykorzystania dotacji w stosunku do zrealizowanych zadań z zakresu administracji rządowej sfinansowanych dotacjami celowymi wyniósł 98,91 %.

Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 307.453,78 zł zostały odprowadzone na rachunek dysponenta przekazującego dotację w terminie określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

*2.3. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb–50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.*

W toku kontroli stwierdzono, że sprawozdania zbiorcze Rb–50 za IV kwartał 2018 r. zostały sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Wykazano, że w sprawozdaniu Rb–50 za IV kwartał 2018 r. sporządzonym przez SCUW wykazane w rozdziale 80153 § 2820 wielkości były niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej: w sprawozdaniu Rb–50 w kolumnie 13 „Wykonanie” wykazano łączną kwotę – 36.950,75 zł, natomiast w ewidencji księgowej ujęto kwotę – 37.025,00 zł.

Ponadto w sprawozdaniu Rb–50 za III kwartał 2018 r. sporządzonym przez SCUW wykazane w rozdziale 80153 § 2820 oraz § 4210 wielkości były niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej: w sprawozdaniu Rb–50 w kolumnie 13 „Wykonanie” wykazano następujące kwoty: § 2820 – 39.441,60 zł oraz § 4210 – 658,75 zł, natomiast w ewidencji księgowej ujęto odpowiednio następujące kwoty: § 2820 – 36.927,00 zł oraz § 4210 – 654,36 zł.

Powyższe postępowanie naruszało przepisy § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 109 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, niesporządzenie lub nieprzekazanie

w terminie sprawozdania z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych i ich rozdysponowania albo wykazanie w tym sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Z uwagi na art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 18 pkt 2 tej ustawy.

### 3. W zakresie pobierania i rozliczania dochodów budżetowych.

#### 3.1. W zakresie pobrania i przekazania dochodów budżetowych.

Gmina wykonała w 2018 r. dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w łącznej wysokości 338.936,20 zł, co stanowiło 312,4 % planu określonego do realizacji przez Wojewodę (108.500,00 zł). Pobrane dochody wyniosły w rozdziale: 75011 – 124,00 zł, 85228 – 6.225,92 zł, 85502 – 332.567,48 zł oraz 85503 – 18,80 zł.

Na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazano kwotę w wysokości 281.284,25 zł (w tym dochody za 2017 r. w łącznej wysokości 10.398,67 zł przekazane w 2018 r.). Dochody potrącone na rzecz jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie: art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 1530 z późn. zm.) oraz art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2018 r., poz. 554 z późn. zm.) wyniosły łącznie 68.031,82 zł.

Skontrolowano na podstawie dowodów źródłowych oraz zapisów w księgach rachunkowych, dochody budżetowe (należne, wykonane i przekazane) za II półrocze 2018 r. na kwotę 178.175,11 zł w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

- dział 750 – Administracja publiczna, rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 124,00 zł stanowiły opłaty za udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, pobrane na podstawie art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w kwocie 62,00 zł.

- dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 6.225,92 zł, stanowiły opłaty za specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobrane na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Szczegółową kontrolą objęto zrealizowane dochody w wysokości 3.378,28 zł.

Stwierdzono, że Gmina w okresie objętym kontrolą nie dokonała potrąceń należnych jednostce samorządu terytorialnego dochodów, stanowiących 5 % od wpływów uzyskanych z ww. tytułu na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj. kwoty 311,30 zł, która została przekazana do budżetu państwa.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Wykonane dochody budżetowe stanowiły pobrane, na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wpłaty z tytułu: zwrotów świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego w wysokości 143.413,78 zł, odsetek w kwocie 166.464,28 zł oraz zwrotów wypłaconych w latach wcześniejszych zaliczek alimentacyjnych w kwocie 21.320,22 zł i zwrotów kosztów upomnień wysłanych do dłużników w wysokości 1.369,20 zł.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 151.543,69 zł.

W okresie objętym kontrolą wykonane dochody w wysokości 21.320,22 zł z tytułu zwrotów wypłaconych w latach ubiegłych zaliczek alimentacyjnych zostały przez MOPS niewłaściwie zaklasyfikowane do § 0940. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ww. dochody powinny zostać ujęte w § 0970 – *Wpływy z różnych dochodów*.

- dział 855 – Rodzina, rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny.

Wykonane dochody budżetu państwa w wysokości 18,80 zł stanowiły opłaty za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny, pobrane na podstawie art. 13 ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

Szczegółową kontrolą objęto pobrane dochody budżetowe w kwocie 18,80 zł.

Stwierdzono, że Gmina w okresie objętym kontrolą nie dokonała potrąceń należnych jednostce samorządu terytorialnego dochodów, stanowiących 5 % od wpływów uzyskanych z ww. tytułu na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tj. kwoty 0,94 zł, która została przekazana do budżetu państwa.

### *3.2. W zakresie terminowości odprowadzania pobranych dochodów do budżetu państwa.*

Sprawdzono terminowość przekazywania dochodów pobranych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za II półrocze 2018 r. na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej w łącznej wysokości 128.080,52 zł, tj. 45,5 % dochodów przekazanych ogółem za 2018 r.

Na podstawie skontrolowanych dowodów księgowych oraz zapisów w ewidencji księgowej stwierdzono przypadki przekazania pobranych dochodów niezgodnie z terminami określonymi w art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Dochody, które nie zostały odprowadzone w wymaganym terminie wyniosły łącznie 460,37 zł, tj. 0,36 % ogólnej kwoty dochodów przekazanych za okres objęty szczegółową kontrolą (rozdział 85502 – 442,51 zł, rozdział 85503 – 17,86 zł).

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zgodnie z art. 26 przywołanej powyżej ustawy nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie określone w art. 6 pkt 1 tej ustawy.

W trakcie trwania kontroli Gmina naliczyła i przekazała na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej odsetki za nieterminowe przekazanie dochodów w kwocie 1,56 zł (wyciąg bankowy z dnia 30.07.2019 r.).

### *3.3. W zakresie windykacji należności z tytułu dochodów budżetu państwa.*

Sprawdzono windykację zaległych należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzoną w okresie objętym kontrolą oraz w odniesieniu do stanu tych zaległości na dzień 31.12.2018 r.

Należności wymagalne z tytułu dochodów budżetowych, według stanu na dzień 31.12.2018 r., wyniosły ogółem 14.844.397,20 zł i dotyczyły zaległości z rozdziału 85502 z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i odsetek. W porównaniu do stanu na dzień 31.12.2017 r. ww. zaległości wzrosły o 1.366.120,13 zł, tj. o 10,1 %.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji (akt wybranej próby ilościowej dłużników alimentacyjnych) stwierdzono, że w stosunku do należności za okres świadczeniowy od 01.10.2017 r. do 30.09.2018 r. MOPS prowadził czynności współdziałające



w wyegzekwowaniu należności budżetowych, określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

*3.4. W zakresie sporządzenia sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.*

Sprawozdanie zbiorcze Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2018 r. zostało sporządzone w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzonych zgodnie z zapisami w ewidencji księgowej.

Stwierdzono, iż w sporządzonych przez Urząd jednostkowych sprawozdaniach Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca II kwartału oraz do końca IV kwartału 2018 r. wykazane zostały w zakresie rozdziału 75011 w nieprawidłowej wysokości dane w następujących kolumnach:

- w kolumnie 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”; dane te wykazuje Gmina w sprawozdaniu zbiorczym,
- w kolumnie 8 „Dochody przekazane” wykazano dochody w wysokości dochodów przekazanych na rachunek dysponenta części budżetowej. Dane te wykazuje w sprawozdaniu zbiorczym Gmina, natomiast jednostki organizacyjna, bezpośrednio realizująca zadania, w sprawozdaniu jednostkowym wykazuje dochody przekazane w okresie sprawozdawczym na rachunek Gminy.

Ponadto w sprawozdaniu Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca II kwartału 2018 r. w kolumnie 5 „Należności” oraz kolumnie 6 „Dochody wykonane” Urząd wykazał kwotę pobranych dochodów w wysokości 93,00 zł, tj. więcej o 31,00 zł niż kwota wynikająca z faktycznie zrealizowanych w tym okresie sprawozdawczym dochodów z ww. tytułu. Powyższe postępowanie było niezgodne z zasadami określonymi w § 6 ust. 1 rozdziału 2 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Wskazuje się następujący zakres stwierdzonych nieprawidłowości:

- niezgodne z przeznaczeniem wydatkowanie dotacji w rozdziale 85501,
- nieprawidłowa klasyfikacja wydatków z dotacji celowej,
- przedwczesna zapłata za niezrealizowane specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- błędne ustalenie i podział kosztów obsługi realizowanych zadań zleconych,
- niezgodność danych wynikających z ewidencji księgowej z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-50,
- nieterminowe przekazanie do budżetu państwa należnych dochodów,
- przekazanie do budżetu państwa dochodów stanowiących dochód własny Gminy,
- błędna klasyfikacja źródeł pobranych dochodów budżetowych,
- błędne sporządzenie jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ.

Ponadto wskazuje się następujące przyczyny i skutki stwierdzonych powyżej nieprawidłowości: brak właściwego stosowania/błędna interpretacja wyszczególnionych powyżej w treści Projektu wystąpienia pokontrolnego przepisów prawa oraz brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad właściwą realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości są błędy w realizacji zadań w zakresie objętym tematyką kontroli.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi: RL – Burmistrz Żnina, ASz – Skarbnik Żnina, MB – Dyrektor MOPS w Żninie i MG–K – główny księgowy MOPS, JS – Dyrektor SCUW w Żninie i IM – główny księgowy SCUW – na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 4/2019.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zgłoszono zastrzeżeń.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Panu podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania działalności jednostki kontrolowanej:

- 1) wydatkowania dotacji udzielonej z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zgodnie z celem jej przeznaczenia,
- 2) niezwłocznego zwrotu do budżetu państwa dotacji pobranej niezgodnie z przeznaczeniem w wysokości 1.732,35 zł wraz z należnymi odsetkami,
- 3) terminowego przekazywania pobranych dochodów budżetowych na rachunek dysponenta części budżetowej przekazującego dotację,
- 4) naliczania i odprowadzania, wraz z dochodami do budżetu państwa, odsetek w przypadku nieterminowo przekazywanych dochodów budżetowych,
- 5) prawidłowego sporządzania jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ,
- 6) zobowiązania Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żninie do:
  - zaprzestania zaliczkowego dokonywania płatności ze środków z dotacji celowej przed faktycznym terminem wykonania specjalistycznych usług opiekuńczych,
  - ujmowania wydatków z dotacji we właściwych rozdziałach klasyfikacji budżetowej,
  - właściwego ustalania kosztów obsługi przeznaczonych na wynagrodzenia osób wykonywujących zadania programu „Dobry start” w wielkości min. 80 % dotacji otrzymanej na koszty realizacji tego programu,
  - księgowania źródeł dochodów budżetowych z tytułu zwrotów wypłaconych w latach poprzednich zaliczek alimentacyjnych w § 0970 klasyfikacji budżetowej,
- 7) zobligowania Dyrektora Samorządowego Centrum Usług Wspólnych w Żninie do:
  - wykazywania, w sporządzanym jednostkowym sprawozdaniu budżetowym Rb-50, wielkości zgodnych z danymi wynikającymi z zapisów w ewidencji księgowej.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Oczekuję od Pana w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

( podpis i pieczęć Wojewody )